četvrtak, 24. listopada 2019.

P9_TA(2019)0044

Prijedlog novog Kaznenog zakonika Indonezije

Rezolucija Europskog parlamenta od 24. listopada 2019. o Prijedlogu novog kaznenog zakonika Indonezije (2019/2881(RSP))

(2021/C 202/12)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Indoneziji,

— uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu i suradnji između EU-a i Indonezije, koji je stupio na snagu 1. svibnja 2014.,

— uzimajući u obzir sedmi dijalog o ljudskim pravima između EU-a i Indonezije od 1. veljače 2018.,

— uzimajući u obzir osmi krug pregovora o Sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Indonezije koji je održan u lipnju 2019.,

— uzimajući u obzir Nacrt kaznenog zakonika koji je predstavljen 15. rujna 2019.,

— uzimajući u obzir načela iz Yogyakarte,

— uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima od 10. prosinca 1948.,

— uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. koji je Indonezija ratificirala 2006.,

— uzimajući u obzir Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja iz 1987.,

— uzimajući u obzir smjernice EU-a o smrtnoj kazni,

— uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da je Indonezija četvrta zemlja na svijetu po broju stanovnika, stabilna demokracija u regiji, najveća zemlja s muslimanskom većinom te raznoliko društvo koje čini 265 milijuna građana različitih vjeroispovijesti, narodnosti, jezika i kultura;

B. budući da je vlada Indonezije predložila Nacrt kaznenog zakonika radi izmjene postojećeg Kaznenog zakonika; budući da je Nacrt kaznenog zakonika finaliziran 15. rujna 2019.;

C. budući da Nacrt kaznenog zakonika sadrži članke kojima se krše prava žena, vjerskih manjina i pripadnika skupine LGBTI, kao i sloboda govora i udruživanja;

D. budući da su se u rujnu tisuće osoba, uključujući studente, okupile diljem Indonezije kako bi prosvjedovale protiv Nacrta kaznenog zakonika i tražile suspenziju njegova usvajanja;

E. budući da je 20. rujna 2019. predsjednik Indonezije indonezijskom Parlamentu naredio da odgodi usvajanje tog zakonika zbog masovnih prosvjeda; budući da je odluka o njegovu donošenju sad u rukama indonezijskog Zastupničkog doma;

F. budući da se članak 2. Nacrta kaznenog zakonika koji se odnosi na „žive zakone” smatra nejasnim jer u njemu nema popisa kažnjivih kaznenih djela, a to bi se moglo iskoristiti za ozakonjenje stotina diskriminatornih šerijatskih zakona koji postoje na lokalnoj razini;

G. budući da se u skladu s Nacrtom kaznenog zakonika izvanbračni spolni odnosi kažnjavaju kaznom zatvora u trajanju do jedne godine; budući da se tom odredbom zapravo kriminaliziraju svi istospolni odnosi; budući da će u skladu s tim člankom sve osobe koje rade u seksualnoj industriji podlijegati kaznenom progonu;

H. budući da se u predloženom kaznenom zakoniku navodi da osobe koje žive u izvanbračnoj zajednici mogu biti osuđene na kaznu zatvora u trajanju do šest mjeseci;

I. budući da indonezijske vlasti službeno ne priznaju istospolne odnose te su stoga osobe koje stupaju u njih posebno na udaru; budući da se Indonezija suočava s dosad nezabilježenim brojem nasilnih i diskriminatornih napada, brojnim slučajevima uznemiravanja pripadnika skupine LGBTI i povećanjem broja zajedljivih izjava usmjerenih protiv pripadnika te skupine;

J. budući da se odredbe iz Nacrta kaznenog zakonika odnose i na postojeći Zakon o blasfemiji; budući da je u skladu s tim Zakonom od njegova donošenja 1965. osuđeno više od 150 osoba, uglavnom pripadnika vjerskih manjina; budući da su zbog Zakona o blasfemiji ugrožene vjerske manjine jer je u Indoneziji sve veća netolerancija prema manjinama;

K. budući da se Nacrtom kaznenog zakonika ograničava pružanje informacija o kontracepciji i pristupu kontracepciji svim osobama mlađim od 18 godina; budući da ograničen pristup kontracepciji osobito snažno utječe na marginalizirane skupine koje već ionako snose najveći dio tereta epidemije HIV-a u Indoneziji;

L. budući da se u predloženom kaznenom zakoniku utvrđuje da žena koja je prekinula trudnoću može biti osuđena na kaznu zatvora u trajanju do četiri godine; budući da svatko tko trudnici pomogne pri pobačaju može biti osuđen na kaznu zatvora u trajanju do pet godina;

M. budući da je u rujnu Indonezija donijela kontroverzan zakon kojim je oslabila nacionalnu Komisiju za iskorjenjivanje korupcije (poznata i pod kraticom „KPK”), koja je od svojeg osnivanja 2002. uspješno kazneno gonila stotine političara; budući da se odredbe postojećeg Kaznenog zakonika, Zakona o elektroničkim informacijama i transakcijama te zakonodavstva o borbi protiv terorizma koriste za proizvoljno ograničavanje rada boraca za ljudska prava;

N. budući da su borci za ljudska prava na udaru jer upozoravaju na kršenja ljudskih prava, posebno u vezi s prosvjedima u Zapadnoj Papui; budući da je od početka prosvjeda najmanje 40 osoba ubijeno te najmanje 8 000 autohtonih stanovnika Papue i drugih Indonežana raseljeno iz svojih domova u Zapadnoj Papui; budući da je novinarima i neovisnim tijelima UN-a u više navrata uskraćen pristup toj regiji;

O. budući da je okružni sud u Wameni 2. svibnja 2019. osudio građanina EU-a Jakuba Fabiana Skrzypskog iz Poljske na pet godina zatvora zbog njegova navodnog sudjelovanja u papuanskom separatističkom pokretu;

P. budući da je u Indoneziji od 2015. do 2018. više od 40 osoba osuđeno na smrt i da više od 300 zatvorenika čeka na izvršenje smrtne kazne; budući da je smrtna kazna okrutna, nečovječna i ponižavajuća te se njome krši pravo na život.

1. pozdravlja činjenicu da se odnosi između EU-a i Indonezije temelje na zajedničkim vrijednostima demokracije i dobrog upravljanja, poštovanja ljudskih prava te poticanja mira, stabilnosti i gospodarskog napretka;

2. duboko je zabrinut zbog odredbi u Nacrtu revidiranog kaznenog zakonika Indonezije, kojima se omogućuje diskriminacija na temelju spola, vjeroispovijesti i seksualne orijentacije, kao i diskriminacija manjina;

3. pozdravlja nalog predsjednika Widoda da se odgodi njegovo usvajanje; poziva indonezijski parlament da u suštini revidira predloženi kazneni zakonik kako bi se ispunili svi standardi u području ljudskih prava te da ukloni sve diskriminirajuće odredbe;

4. poziva indonezijske vlasti da izvan snage stave sve zakonske odredbe kojima se ograničavaju temeljna prava i slobode te da sve svoje zakone usklade s međunarodnim standardima u području ljudskih prava i međunarodnim obvezama Indonezije;

5. poziva indonezijske vlasti da zaštite prava pripadnika skupine LGBTI gonjenjem svakog slučaja progona pripadnika skupine LGBTI i dekriminalizacijom homoseksualnosti na temelju izmjene Kaznenog zakonika; poziva indonezijske dužnosnike da se suzdrže od davanja bilo kakvih izjava protiv pripadnika skupine LGBTI koje mogu povećati napetosti i koje će ih samo dodatno stigmatizirati; potiče indonezijske vlasti da potiču politički dijalog s ključnim dionicima u civilnom društvu radi promicanja i zaštite univerzalne primjene ljudskih prava;

6. poziva na reviziju odredbi koje se odnose na Zakon o blasfemiji jer taj Zakon ugrožava vjerske manjine i ateiste; podupire preporuke UN-a o stavljanju izvan snage članka 156. i 156.a Kaznenog zakonika, Zakona o sprečavanju zlostavljanja i klevetanja religije, Zakona o elektroničkim transakcijama i podacima radi izmjene zakonodavstva o borbi protiv terorizma te odbacivanja optužbi i progona osoba optuženih za blasfemiju;

7. sa zabrinutošću prima na znanje ograničavanje slobodnog širenja ključnih informacija o spolnom zdravlju u Nacrtu kaznenog zakonika; potiče pristup žena i djevojčica necenzuriranim informacijama o kontracepciji i planiranju obitelji;

8. potvrđuje da je pristup zdravlju, uključujući spolno i reproduktivno zdravlje, ljudsko pravo; naglašava da bi trebalo zajamčiti odgovarajuću i cjenovno pristupačnu skrb u području spolnog i reproduktivnog zdravlja, uključujući spolni odgoj i informiranje, planiranje obitelji, kontracepcijske metode, kao i siguran i zakonit pobačaj; napominje da su te usluge važne za spašavanje života žena, smanjenje smrtnosti novorođenčadi i djece te sprečavanje spolno prenosivih bolesti, uključujući HIV/AIDS;

9. ponavlja svoj poziv vlastima da ponovno uvedu moratorij na sva pogubljenja u cilju ukidanja smrtne kazne; napominje da je Indonezija prihvatila tu preporuku u posljednjem ciklusu univerzalnog periodičnog pregleda 2017. godine; poziva EU i francusku vladu da učine sve što je u njihovoj moći kako Olivier Joover ne bi bio osuđen na smrt;

10. poziva da se kontinuirano i pomno prati stanje ljudskih prava u Indoneziji, posebno u sklopu redovitog izvješćivanja Delegacije Europske unije u Indoneziji i Bruneju; poziva Delegaciju Europske unije u Indoneziji i Bruneju te države članice da učine sve što je u njihovoj moći kako bi se ugroženim osobama pružila hitna zaštita i potpora;

11. žali zbog usvajanja novog antikorupcijskog zakonodavstva u skladu s kojim će KPK postati državna agencija, a ne neovisno tijelo, te poziva na reviziju tog zakonodavstva;

12. izražava zabrinutost zbog nasilja u Zapadnoj Papui; poziva indonezijske vlasti da provedu neovisnu istragu nedavnih prosvjeda u Zapadnoj Papui; poziva na suzdržanost kad je riječ o razmještanju snaga sigurnosti u regiji; apelira na indonezijsku vladu da u okviru političkog dijaloga riješi situaciju u Zapadnoj Papui; poziva vlasti da službenicima UN-a, nevladinim organizacijama i novinarima omoguće nesmetan pristup Zapadnoj Papui;

13. izražava zabrinutost zbog slučaja poljskog građanina Jakuba Fabiana Skrzypskog koji je postao politički zatvorenik u Indoneziji; zabrinut je, u svjetlu nedavnih događaja u Papui, da zbog njegova daljnjeg pritvora u Wameni neće biti ugrožena samo njegova ljudska prava već i njegov život; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje da tijekom predstojećih dijaloga s Indonezijom postavi pitanje o predmetu Skrzypski te da od indonezijskih vlasti traži da dopuste njegov premještaj u Poljsku;

14. poziva Indoneziju da uputi trajni poziv predstavnicima svih posebnih postupaka Vijeća UN-a za ljudska prava, koji bi trebao obuhvaćati neometan pristup cijeloj zemlji;

15. poziva indonezijsku vladu da ispuni sve svoje obveze te da poštuje, štiti i zagovara prava i slobode utvrđene u Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima;

16. ističe da je važno u Sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Indonezije o kojem se trenutačno pregovara uključiti obvezujuće i provedive odredbe o poštovanju ljudskih prava;

17. pozdravlja kontinuirani godišnji dijalog o ljudskim pravima između EU-a i Indonezije te se raduje predstojećem dijalogu u studenom;

18. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, vladi i parlamentu Indonezije, glavnom tajniku Zajednice naroda jugoistočne Azije (ASEAN), Međuvladinoj komisiji ASEAN-a za ljudska prava i Vijeću UN-a za ljudska prava.